

SIKKERHETSDATABLAD

Glassfiberduker TBA Fortaglas, seriene EK, EKC, EKCB, EKCG

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	20.04.2009
Kjemikaliets navn	Glassfiberduker TBA Fortaglas, seriene EK, EKC, EKCB, EKCG
Kjemikaliets bruksområde	Isolasjonsmateriale
Firmanavn	Bagges AS
Postadresse	Industriveien 15
Postnr.	2020
Poststed	Skedsmokorset
Land	NORGE
Telefon	+47 64 83 50 00
Telefaks	+47 64 83 50 50
E-post	firmapost@bagges.no
Hjemmeside	http://www.bagges.no

2. Fareidentifikasjon

Farebeskrivelse	<p>HELSE: Støv fra produktet kan irritere øvre luftveier samt forårsake mekanisk irritasjon på hud og øyne.</p> <p>BRANN OG EKSPLOSJON: Produktet er i seg selv ikke brennbar. De organiske polymerene i bindemidlet vil danne oksider av karbon i en brann.</p> <p>MILJØ: Ikke kjent for å utgjøre noen fare for miljøet. Skal likevel behandles med forsiktighet og ikke avhendes eller slippes ut i naturen.</p>
-----------------	--

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentkommentarer	<p>Glassfiberduk av kontinuerlige filamenter av borsilikat E-glass (CAS nr. 65997-17-3)</p> <p>Fibrenes diameter er angitt til 9 micron. De vil ikke dele seg i fibre med mindre diameter. De anses dermed ikke for å være respirable.</p> <p>Fibrene er behandlet med små mengder komplekse organiske overflatebehandlingsmidler (som f.eks. stivelsesbaserte og pva forbindelser). Noen duker er også behandlet med små mengder silan/resin overflatebehandlingsmiddel.</p> <p>EKC-serien: Vevet i duken av Fortaglas er stabilisert med et bindemiddel basert på en organisk polymer.</p> <p>EKCB og EKCG dukene er farget henholdsvis blå og grønne for å redusere blendingen fra strålingen under sveising. Fargen (CI Pigment Blue 15.3 og CI</p>
----------------------	---

Pigment Green 7) er tilsatt bindemidlet av organisk polymer som stabiliserer vevet i duken.

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Lege skal alltid kontaktes ved tvil eller vedvarende symptomer.
Innånding	Ved innånding av støv fra produktet (f.eks. ved sliping o.l.): Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Kontakt lege hvis symptomene vedvarer. Ved eksponering for røyk i forbindelse med brann, flytt straks den eksponerte til frisk luft. Innhent råd fra lege.
Hudkontakt	Ved evt. hudkontakt med støv, vask godt med mild såpe og vann. Kontakt lege ved vedvarende irritasjon.
Øyekontakt	Ved støv fra produktet i øyet: Ikke gni i øyet! Skyll med rikelige mengder vann med åpne øyelokk. Skyll i minst 10 minutter. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.
Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet i seg selv er ikke brannfarlig. Dersom produktet utsettes for brann vil de organiske polymerene i bindemidlet danne oksider av karbon.
Personlig verneutstyr	Bruk hel frisklufts- eller trykkluftsmaske i forbindelse med brann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Generelle tiltak	Utilsiktede utslipp er normalt ikke et problem for dette produktet. Unngå støvdannelse. Unngå innånding av støv. Unngå hud og øyekontakt med støv fra produktet. Benytt verneutstyr som angitt i databladets punkt 8.
Metoder til opprydding og rengjøring	Sørg for å etablere et godt system for håndtering og rengjøring. Bruk en støvsuger med høyeffektivt filter (HEPA-filter) for fjerning av mindre biter og støv.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Unngå støvutvikling og innånding av fiber. Hold nivået på støvutvikling til et minimumsnivå og under verdiene på punkt 8. Unngå hud- og øyekontakt. Benytt verneutstyr som angitt i databladets punkt 8.
Oppbevaring	Forslag til emballasje: solid plast eller plastsekker.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Sjenerende støv, totalstøv		8 t.: 10 mg/m ³	2007
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t.: 5 mg/m ³	2007

Eksponeringskontroll

Anbefalte overvåkingsprosedyrer	Støvkonsentrasjonen av glassfiber bør holdes så lav som mulig og under administrativ norm.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Det er ikke sannsynlig at man vil komme opp i støvkonsentrasjoner over administrativ norm ved normal håndtering av produktet. Ved grov håndtering som sliping el. må det sørges for god ventilasjon.

	Punktavsug kan være nødvendig ved støvende arbeidsoperasjoner. Hvis dette ikke er mulig, må det brukes personlig verneutstyr.
Åndedrettsvern	Ved mekanisk bearbeiding (sliping, skjæring o.l.): Benytt helmaske med filter P3, evt hel friskluftsmaske ved høyere støvkonsentrasjoner. Ved fare for eksponering av røyk/avgasser, benytt hel frisklufts- eller trukkluftsmaske
Håndvern	Det anbefales bruk av vernehansker, f.eks. industrielle skinnbaserte hansker med nitrilgummi.
Øyevern	Bruk tettsluttende vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Annen informasjon	OBS! God personlig hygiene er viktig ved kontakt med produktet. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og testet i henhold til relevant CEN-standard. Øyeskylleflaske skal forefinnes på arbeidsplassen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Lukt	Ingen lukt.
Farge	Hvit, blå eller grønn
Løselighet i vann	Uløselig
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: 700 °C

10. Stabilitet og reaktivitet

Farlige spaltningsprodukter	Ved oppvarming til dekomponering/brann dannes gasser og røyk som inneholder oksider av karbon, se punkt 5.
Stabilitet	Normalt stabil ved korrekt bruk og lagring.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Støv kan virke irriterende på luftveier, hud og øyne. Oppvarming til dekomponering kan gi dekomponeringsprodukter som angitt i punkt 5.
Innånding	Støv virker irriterende på luftveiene. Støvet anses ikke å være respirabelt.
Hudkontakt	Støv irriterer huden.
Øyekontakt	Støv irriterer øynene.
Kreft	Produktet inneholder fibre som har diameter på 9 micron. Det er oppgitt i at disse fibre ikke vil dele seg i mindre fibre. Glassfibre i dette produktet er ikke klassifisert som kreftfremkallende i hht opplysninger fra produsent/leverandør.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Vannløselighet	Kommentarer: Lite løselig i vann.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Ikke kjent for å utgjøre noen fare for miljøet. Skal likevel behandles med forsiktighet og ikke avhendes eller slippes ut i naturen.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Ikke klassifisert som farlig avfall. Leveres i lukket beholder til godkjent deponi for industriavfall. Må ikke brennes.
--	---

14. Transportinformasjon

Andre relevante opplysninger	Ikke transportklassifisert. Sørg for at produktet er pakket slik at det ikke er fare for at støv kan unnslippe fra produktet ved transport.
------------------------------	---

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Sikkerhetssetninger	P404 Oppbevares i lukket beholder. P285 Ved utilstrekkelig ventilasjon skal åndedrettsvern benyttes. P281 Bruk egnet personlig verneutstyr.
Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>FOR 2002-07-16 nr 1139: Forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier, med senere endringer</p> <p>FOR 2008-05-30 nr 516: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), med senere endringer.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods (landtransportforskriften). ADR/RID</p> <p>FOR 2006-06-29 nr 786: Forskrift om frakt av farlig last på lasteskip og lektre. IMDG.</p> <p>FOR 2003-01-11 nr 41: Forskrift om transport av gods i luftfartøy (BSL D 1-7). IATA.</p> <p>FOR 1998-04-30 nr. 550: Forskrift om arbeid av barn og ungdom, med senere endringer</p> <p>FOR 1993-05-24 nr 1425: Forskrift om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen, med senere endringer</p> <p>Norsk Stoffliste til og med 29.tilpasning – www.Miljostatus.no</p> <p>Veiledning om administrative normer for forurensing av arbeidsatmosfære. www.arbeidstilsynet.no/administrative normer</p> <p>Micromedex Tomes CPS System</p>

16. Andre opplysninger

Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	HMS-datablad fra utenlandsk produsent.
Leverandørens anmerkninger	<p>HMS-databladet er utarbeidet, kvalitetskontrollert og godkjent i henhold til gjeldende regelverk. BIS Production Partner har ikke ansvar for feil eller mangler i opplysninger fra produsent / importør / omsetter.</p> <p>Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 er juridisk ansvarlig for databladets innhold.</p>
Kvalitetssikring av informasjonen	GK 13.05.09 SRJ
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Bagges AS